

Nyíregyházi Egyetem
Környezet- és Természettudományi Intézet
Földrajz és Turizmus Intézeti Tanszék

Dr. Sándor Gábor
adjunktus

TANTÁRGYI TEMATIKÁK
2026/2027 I. félév

Oktatott tantárgyak:

Tárgykód	Tárgy név	Követelmény
PFD1901L	A globális világgazdaság folyamatai és működési zavarai	Vizsga
BFD1118L	A Kárpát-medence régiói	Vizsga
OFD1128	A Kárpát-medence régiói	Vizsga
OFD1128L	A Kárpát-medence régiói	Vizsga
PFD1703L	A Kárpát-medence történeti régió	Vizsga
OFD1121L	A világgazdaság folyamatai és működési zavarai	Vizsga
PFD1702L	A világgazdaság történeti földrajza	Vizsga
PFD1302	Általános társadalomföldrajz 1.	Gyakorlati jegy
PFD1302L	Általános társadalomföldrajz 1.	Gyakorlati jegy
BFD1301L	Általános társadalomföldrajz 1.	Vizsga
BFD1114L	Az EU regionális politikája	Gyakorlati jegy
PFD1902L	Az Európai Unió területfejlesztése és regionális politikája	Vizsga
PFD1701L	Európa természet- és társadalomföldrajza és tanítása 1.	Vizsga
OFD1131	Földrajzi folyamatok térben és időben	Vizsga
PFD1305	Földrajzi kutatási módszerek és tudománytörténet	Gyakorlati jegy
PFD1305L	Földrajzi kutatási módszerek és tudománytörténet	Gyakorlati jegy
BFD1105L	Környezeti földtudományok	Gyakorlati jegy
OFD1116L	Magyarország társadalomföldrajza	Vizsga
PFD1501L	Magyarország társadalomföldrajza és tanítása 1.	Vizsga
KSZ0001L	Pedagógiai szaknyelv - Közoktatás - társadalom. Pedagógiai, szociológiai alapfogalmak	Gyakorlati jegy
OFD1129L	Tér és társadalom	Gyakorlati jegy
PFD1502L	Urbánus és rurális térségek földrajza	Gyakorlati jegy
BFD2140L	Vidékfejlesztés	Vizsga

A globális világgazdaság folyamatai és működési zavarai (PFD1901L)

A tárgy kollokviummal zárul. Írásbeli (és szóbeli) vizsga, három különböző alkalommal (A, B, C vizsga), melyek időpontja legkésőbb a vizsga előtt három héttel a NEPTUN rendszerben kerül meghirdetésre. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.).

Tematika (az elsajátítandó tananyag): A világgazdaság története, Napjaink globalizációja (előnyök, hátrányok), Világmodellek, A világgazdaságot alkotó tényezők: A világpiac és a külkereskedelmi politika, A nemzetközi tőkeáramlás, Nemzetközi vállalatok, A nemzetközi pénzügyi rendszer, A világgazdaság globális problémái: anyag és energiaválság, globális felmelegedés, élelmezés, elsivatagosodás, hulladékgazdálkodás, tengerek szennyezése

Irodalom:

FRANÇOIS BOST, LAURENT CARROUÉ, SÉBASTIEN COLIN, ANTOINE LAPORTE, CHRISTIAN PIHET, OLIVIER SANMARTIN, DAVID TEURTRI (2021): *Világgazdasági körkép*, Kiadó: Pallas Athéné Könyvkiadó Kft., 425 p., ISBN 978-963-573-009-4

ANDOR LÁSZLÓ (szerk.) (2006): *Világgazdaság - 21. századi enciklopédia*, Kiadó: Pannonica Kiadó Kft., 448 p.

Cséfalvay Z. (2004): *Globalizáció 1.0 és Globalizáció 2.0* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 9631955117

Mészáros R. et. al. (2010): *A globális gazdaság földrajzi dimenziói*. Akadémiai Kiadó, Budapest., ISBN: 9789630589369

A Kárpát-medence régiói (OFD1128; OFD1128L; BFD1118L)

Tantárgy leírása: A Kelet-közép-európai térség fejlődési modelljébe ágyazva a Kárpát-medence régióinak adottságaival, múltjával, jelenével és fejlődési lehetőségeivel megismertesse a hallgatókat. A tananyag részét képezi a gazdasági fejlődés, a kultúrtáj, valamint a régiók, integrációk kialakulásához kapcsolódó alapfogalmak tárgyalásai. Ezt a keretek fokozatos szűkítésével a teljes Közép-Európai régió politikai, majd a Kárpát-medence és Magyarország gazdaságtörténeti vázlata követi. A Kárpát-medence régióinak komplex jellemzése kiterjed a természet földrajzi alapok ismertetésére, a tájhasználat változásaira. Átfogó jellemzést nyújt a népesség, a település, a mezőgazdaság és iparföldrajz témaköreiről, valamint a kulturális és identitásbeli adottságokról.

Az előadások anyagából írásbeli vizsga. A gyakorlati órákon kiadott témakörök sikeres feldolgozása, topográfia számonkérés.

Sikertelen gyakorlati jegyet a vizsgaidőszakban egyszer lehet javítani.

Számonkérés: vizsgaidőszak A, B, C vizsgákon

A tantárgy az alábbi témaköröket érinti: A Kárpát-medence fogalma, lehatárolása és földrajzi fekvése, Környezet- és természetvédelem a Kárpát-medencében – levegő, vizek, talajok állapota, hulladékgazdálkodás, természetvédelem; A Kárpát-medence népességének változása és térbeli eloszlása – népességszám, természetes szaporodás és fogyás, termékenység, életkilátások, vándorlás; A Kárpát-medence népességének összetétele – nem és életkor,

nemzetiség és nyelv, vallás, iskolázottság, foglalkozási szerkezet; A Kárpát-medence településföldrajza – a településhálózat fejlődése, városhálózat, szuburbanizáció, agglomerációk és falusi térségek; Magyarország gazdaságföldrajza – gazdasági fejlődés, mezőgazdaság és ipar, szolgáltatások, közlekedés, kereskedelem és turizmus; Szlovákia, Kárpátalja, Erdély, Vajdaság és Pannon-Horvátország, Muravidék és Órvidék gazdaságföldrajza.

Kötelező irodalom: A Kárpát-medence földrajza - Természet, társadalom, gazdaság, néprajz, Monográfia, Szerkesztette: Molnár József és Papp Géza, Termini Egyesület – II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Budapest–Beregszász, 2022 ISBN 978-615-81834-4-4

A Kárpát-medence történeti régió (PFD1703L)

Tantárgy leírása: A Kelet-közép-európai térség fejlődési modelljébe ágyazva a Kárpát-medence régióinak adottságaival, múltjával, jelenével és fejlődési lehetőségeivel megismertesse a hallgatókat. A tananyag részét képezi a gazdasági fejlődés, a kultúrtáj, valamint a régiók, integrációk kialakulásához kapcsolódó alapfogalmak tárgyalásai. Ezt a keretek fokozatos szűkítésével a teljes Közép-Európai régió politikai, majd a Kárpát-medence és Magyarország gazdaságtörténeti vázlata követi. A Kárpát-medence régióinak komplex jellemzése kiterjed a természet földrajzi alapok ismertetésére, a tájhasználat változásaira. Átfogó jellemzést nyújt a népesség, a település, a mezőgazdaság és iparföldrajz témaköreiről, valamint a kulturális és identitásbeli adottságokról.

Az előadások anyagából írásbeli vizsga.

Számonkérés: vizsgaidőszak A, B, C vizsgákon

A tantárgy az alábbi témaköröket érinti: A Kárpát-medence fogalma, lehatárolása és földrajzi fekvése, Környezet- és természetvédelem a Kárpát-medencében – levegő, vizek, talajok állapota, hulladékgazdálkodás, természetvédelem; A Kárpát-medence népességének változása és térbeli eloszlása – népességszám, természetes szaporodás és fogyás, termékenység, életkilátások, vándorlás; A Kárpát-medence népességének összetétele – nem és életkor, nemzetiség és nyelv, vallás, iskolázottság, foglalkozási szerkezet; A Kárpát-medence településföldrajza – a településhálózat fejlődése, városhálózat, szuburbanizáció, agglomerációk és falusi térségek; Magyarország gazdaságföldrajza – gazdasági fejlődés, mezőgazdaság és ipar, szolgáltatások, közlekedés, kereskedelem és turizmus; Szlovákia, Kárpátalja, Erdély, Vajdaság és Pannon-Horvátország, Muravidék és Órvidék gazdaságföldrajza.

Kötelező irodalom: A Kárpát-medence földrajza - Természet, társadalom, gazdaság, néprajz, Monográfia, Szerkesztette: Molnár József és Papp Géza, Termini Egyesület – II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Budapest–Beregszász, 2022 ISBN 978-615-81834-4-4

A világgazdaság folyamatai és működési zavarai (OFD1121L)

A tárgy kollokviummal zárul. Írásbeli (és szóbeli) vizsga, három különböző alkalommal (A, B, C vizsga), melyek időpontja legkésőbb a vizsga előtt három héttel a NEPTUN rendszerben kerül meghirdetésre. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.).

Tematika (az elsajátítandó tananyag): A világgazdaság története, Napjaink globalizációja (előnyök, hátrányok), Világmodellek, A világgazdaságot alkotó tényezők: A világpiac és a külkereskedelmi politika, A nemzetközi tőkeáramlás, Nemzetközi vállalatok, A nemzetközi pénzügyi rendszer, A világgazdaság globális problémái: anyag és energiaválság, globális felmelegedés, élelmezés, elsivatagosodás, hulladékgazdálkodás, tengerek szennyezése

Irodalom:

FRANÇOIS BOST, LAURENT CARROUÉ, SÉBASTIEN COLIN, ANTOINE LAPORTE, CHRISTIAN PIHET, OLIVIER SANMARTIN, DAVID TEURTRI (2021): *Világgazdasági körkép*, Kiadó: Pallas Athéné Könyvkiadó Kft., 425 p., ISBN 978-963-573-009-4

ANDOR LÁSZLÓ (szerk.) (2006): *Világgazdaság - 21. századi enciklopédia*, Kiadó: Pannonica Kiadó Kft., 448 p.

Cséfalvay Z. (2004): *Globalizáció 1.0 és Globalizáció 2.0* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 9631955117

Mészáros R. et. al. (2010): *A globális gazdaság földrajzi dimenziói*. Akadémiai Kiadó, Budapest., ISBN: 9789630589369

A világgazdaság történeti földrajza (PFD1702L)

Tematika (az elsajátítandó tananyag): A történeti földrajz fogalma, tárgya, célja, vizsgálati eszközei, A gazdasági fejlődés és növekedés értelmezése, meghatározó tényezői, Az európai történelem természeti környezete, a földrész benépesülése, a nyelvek és kultúrák kialakulása, A nomád és a termelő életforma, a neolitikus forradalom, Az ókori civilizáció gazdasági eredményei és korlátai, A kora középkori Európa válsága, a IV-IX. század népvándorlásai, A középső és a kései feudális Európa jellemzői, Az újkori Európa gazdasági, társadalmi alapjai, Az ipari forradalom időszaka, Gazdasági fejlődés a XIX. században, A XX. század eleji Európa a világgazdasági változások tükrében, Nemzetközi politikai-gazdasági dezintegráció, A második világháború következményei, gazdaságpolitikai vetületei, A globális világgazdasági rendszer

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli
- vizsgára bocsátás feltétele: A vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.
- vizsgák ütemezése: vizsgaidőszak folyamán

A kollokvium típusa: szóbeli

Szóbeli vizsga anyaga:

- a féléves tematika szerint

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A tárgyból érdemjegy megszerzése egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb három alkalommal kísérelhető meg (vizsga, javító vizsga, ismétlő javítóvizsga).
- Sikertelen vizsgajegy legfeljebb két alkalommal javítható.
- Sikeres érdemjegy javítása egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb egy tárgyból lehetséges. Az így megszerzett jegy végleges, azt be kell jegyezni a Neptun rendszerbe. További sikeres érdemjegy javítására nincs lehetőség.

Irodalom:

- Cameron, R.: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig. Budapest, 1994.
- Rétvári L.: Európa történeti földrajza és gazdaságtörténete: a kultúrák keletkezésétől a XX. század közepéig. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2011.
- Bernek, Á.: A globális világ politikai földrajza. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2002.
- Pounds, N.J.G.: Európa történeti földrajza. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Tóth J. (szerk.): Általános társadalomföldrajz I-II. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2002-2003. (A történeti földrajz alapjaival és a modern világgazdasággal foglalkozó fejezetek).
- Tóth J. (szerk.): Világföldrajz, Pécs, 2010.
- Történelmi Atlasz

Általános társadalomföldrajz I. (PFD1302, PFD1302L, BFD1301L)

A tantárgy célja a társadalomföldrajz és a népességföldrajz (demográfia) fogalmának, a tudomány-rendszertani helyének, tárgyának, feladatainak megismerése a társadalom és a földrajzi környezet kapcsolatán keresztül.

A tantárgy a következő témaköröket érinti: A népességföldrajz tárgya, A népességföldrajz tárgya helye a társadalomföldrajzban; rokntudományok és adatforrások, népszámlálás, A Föld népesedése: az emberiség eredete, a népességnövekedés történeti szakaszai, eltartóképesség és demográfiai átmenet, A népesség térbeli eloszlása és a népsűrűség: eloszlási modellek, mutatók, területi különbségek és problémák, A népesség kulturális tagolódása, A népesség demográfiai összetétele: nemek aránya, korösszetétel, családi állapot, korfa és demográfiai típusok, A népesség gazdasági aktivitása, Életszínvonal és társadalmi rétegződés: fejlettség, jövedelmi különbségek, társadalmi státusz és mobilitás, Természetes népmozgalom: születések, halálozások, termékenység, természetes szaporodás és területi eltérései.

Nappali képzésen a gyakorlati jegyet a sikeres zárthelyi dolgozatok eredményei adják. Levelező képzésen, a gyakorlati jegy a kiadott feladatok határidőre történő elkészítése és tartalmi értékelése adja. Az előadások anyagából vizsgaidőszak A, B, C vizsgákön történik a számonkérés.

Kötelező irodalom: Kovács Zoltán, Népesség-és településföldrajz ELTE Eötvös Kiadó, 2002-2015

Ajánlott irodalom: Kocsis Károly (főszerk.) 2021. Magyarország Nemzeti Atlasza – Társadalom. Budapest, CSFK Földrajztudományi Intézet. 196 p.

ISBN 978-963-9545-63-2 (kötet)

ISBN 978-963-9545-55-7ö (összkiadás)

Az EU regionális politikája (BFD1114L)

Féléves tematika: A régió fogalma, A regionális politika fogalma, jelentősége, A regionális politika intézményei, cél- és eszközrendszere, A regionális politika fázisai, Régiómarketing, Vidékfejlesztés, „Okos” regionális politika, Az európai regionális politika történeti előzményei, Szintek és alapelvek az európai regionális politikában, Az EU kohéziós politikájának finansziális keretei, támogatási eszközei és intézményrendszere, Az EU kohéziós politikájának működése a 2021–2027-es programozási időszak példáján keresztül

A foglalkozásokon történő részvétel: A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a munkarendtől függetlenül a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben – kiv. a 12.§. 6/b. pontját – a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat (vizsgaidőszak folyamán)

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- témakörök a féléves tematika szerint

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A tárgyból érdemjegy megszerzése egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb két alkalommal kísérelhető meg.

- Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom: Buskó T. L. (2023): Regionális politika. Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest.

Rechnitzer J. – Smahó M. (2011): Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Horváth Gy. (1998): Európai regionális politika. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs.

Az Európai Unió területfejlesztése és regionális politikája (PFD1902L)

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje az Európai Unióban zajló területfejlesztési folyamatokat és képet kapjon az EU-n belül működő szupranacionális regionális szakpolitikáról. A regionális politika az Európai Uniót területi szinten vizsgálja és a fejlesztéseket a regionális különbségek mérséklésére hajtja végre.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli

- vizsgára bocsátás feltétele: A vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.

- vizsgák ütemezése: vizsgaidőszak folyamán

A kollokvium típusa: szóbeli

Szóbeli vizsga anyaga:

- a féléves tematika szerint

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A tárgyból érdemjegy megszerzése egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb három alkalommal kísérelhető meg (vizsga, javító vizsga, ismétlő javítóvizsga).
- Sikertelen vizsgajegy legfeljebb két alkalommal javítható.
- Sikeres érdemjegy javítása egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb egy tárgyból lehetséges. Az így megszerzett jegy végleges, azt be kell jegyezni a Neptun rendszerbe. További sikeres érdemjegy javítására nincs lehetőség.

Irodalom:

Kengyel Á. (2002): Az Európai Unió regionális politikája, Kiadó: Aula Kiadó, Budapest, ISBN: 9789639585416

Kengyel Á. (Szerk.) (2020): Európai uniós politikák, Kiadó: Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN: 978 963 454 542 2

Horváth Gy. (2000): Európai regionális politika, Kiadó: Dialóg-Campus Kiadó, 504 p., ISBN 963 9542 21 0

Európa természet- és társadalomföldrajza és tanítása 1. (PFD1701L)

A kurzus során a hallgatók megismerik Európa természet- és társadalomföldrajzi erőforrásait és felhasználási lehetőségeit, s a gazdasági potenciál értékelésével a társadalom különböző szintű környezetátalakító-tájformáló tevékenységét. Betekintést nyernek Európa gazdasági és politikai integrációjának alapelemeibe, úgy, hogy az egyes országcsoportok, régiók gazdasági, politikai és társadalmi sajátosságai is felszínre kerülnek, különös tekintettel a térszerkezeti erővonalakra és súlypontokra.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli
- vizsgára bocsátás feltétele: A vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.
- vizsgák ütemezése: vizsgaidőszak folyamán

A kollokvium típusa: szóbeli

Szóbeli vizsga anyaga:

- a féléves tematika szerint

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A tárgyból érdemjegy megszerzése egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb három alkalommal kísérelhető meg (vizsga, javító vizsga, ismétlő javítóvizsga).
- Sikertelen vizsgajegy legfeljebb két alkalommal javítható.
- Sikeres érdemjegy javítása egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb egy tárgyból lehetséges. Az így megszerzett jegy végleges, azt be kell jegyezni a Neptun rendszerbe. További sikeres érdemjegy javítására nincs lehetőség.

Irodalom:

Probáld F.: Európa regionális földrajza. ELTE Kiadó. Budapest, 2006. ISBN: 9789634633198
Erdősi Ferenc: Európa közlekedése és a regionális fejlődés, 2000. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, ISBN: 963 9123 29 3,
Lerner János: Ezerszínű Európa, Szalay Könyvkiadó, 2006., ISBN: 963 9555 95 9

Földrajzi folyamatok térben és időben (OFD1131)

A tantárgy célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a földrajzi készségeket a mindennapokban. Ismerjék fel a társadalomnak a természethez és a térhez igazodó, időben dinamikusan változó viszonyát. A tárgy elsajátítása során képesek legyenek különböző forrásokból a geopolitikai alapösszefüggések, a társadalmi-gazdasági, a mentális és a kibertér különböző aspektusainak megértésére. Ismerjék meg a természeti környezeti információszerzés közvetlen és közvetett megfigyelési lehetőségeit a földrajzi-környezeti elemek mindennapi felfedezésében. Ezáltal képesek legyenek értelmezni a természeti környezetben, a világpolitikában és a világgazdaság különböző szintjein végbemenő földrajzi folyamatokat.

A tantárgy az alábbi témaköröket érinti: A földtudományi ismeretek az ember és a környezet viszonyrendszerében; Az ember származása és elterjedése a Földön, az emberi népesség eredete. Az emberi társadalom megjelenése és hatása a természetre; A térbeliség szerepe a társadalom életében, a társadalmi aktivitás térbeli kiterjedése. Regionális magterületek; Európa tengerentúli terjeszkedése, Amerika Kolumbusz után. A kultúra, mint regionális mutató; A nyelvek földrajza, A vallás földrajza A Föld urbanizációja, az urbanizáció dinamikája; Városok – globális és helyi léptékben A globális világgazdaság, az emberiség jövője.

Az előadások anyagából írásbeli vizsga.

Számonkérés: vizsgaidőszak A, B, C vizsgákon

Irodalom: HAGGETT, PETER (2006): Geográfia – Globális szintézis, Kiadó: Typotex Kiadó, Budapest, 836 p., ISBN 978-963-9548-60-2

TÓTH JÓZSEF (2010): Világföldrajz, Kiadó: Akadémiai Kiadó, Budapest, 1485 p., ISBN 978-9630589-48-2

Földrajzi kutatási módszerek és tudománytörténet (PFD1305, PFD1305L)

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen a földrajztudomány kutatási módszereinek fejlődésével, a különböző világképek kialakulásával és a földrajzi felfedezések kronológiájával. Megismerheti a földrajztudomány kutatási módszereit és az újonnan kialakuló tudományterületeit, valamint ezen tudományterületein alkalmazott kutatásokat is.

A tantárgy az alábbi témaköröket érinti: földrajztudomány fogalma, tárgya, felosztása, A földrajztudomány fejlődése (ókor-újkor), A tér fogalma, típusai, a „jó” területi adatbázis, Általános kutatómódszertan, tudományos írás alapjai, Dokumentumtípusok, könyvtárhasználat, Szakirodalmi hivatkozások, irodalomjegyzék, Statisztikai sorok, statisztikai táblák, grafikus ábrázolási módszerek.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a munkarendtől függetlenül a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben – kiv. a 12.§. 6/b. pontját – a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy, amelyet a sikeres zárthelyi dolgozatok eredményei adják.

Irodalom:

- Nemes Nagy J. szerk. (2005): *Regionális elemzési módszerek*. ELTE Regionális Földrajzi Tanszék: MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport.

- Earl Babbie (2000): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi Kiadó, Budapest.

- Fónai, M. – Kerülő, J. – Takács, P. (2002) (szerk.): *Bevezetés az alkalmazott kutatómódszertanba*. Pro Education Alapítvány, Nyíregyháza.

- Lengyelne Molnár Tünde (2013): *Kutatótervezés*. Eszterházy Károly Főiskola, Eger.

Magyarország társadalomföldrajza (OFD1116L)

A tantárgy témakörei: Magyarország helye és szerepe a világgazdaságban, Magyarország társadalmi-gazdasági fejlődése, Magyarország természeti erőforrásai, Magyarország népessége, Foglalkoztatottság és gazdasági aktivitás, A magyar gazdaság néhány jellemzője, Magyarország mezőgazdasága, Magyarország ipara, Szolgáltatások szerepe Magyarországon, Magyarország településföldrajza

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli

- vizsgára bocsátás feltétele: A vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.

- vizsgák ütemezése: vizsgaidőszak folyamán

A kollokvium típusa: szóbeli

Szóbeli vizsga anyaga:

- a féléves tematika szerint

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A tárgyból érdemjegy megszerzése egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb három alkalommal kísérelhető meg (vizsga, javító vizsga, ismétlő javítóvizsga).

- Sikertelen vizsgajegy legfeljebb két alkalommal javítható.

- Sikeres érdemjegy javítása egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb egy tárgyból lehetséges. Az így megszerzett jegy végleges, azt be kell jegyezni a Neptun rendszerbe. További sikeres érdemjegy javítására nincs lehetőség.

Irodalom

Perczel Gy.: Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza. ELTE Kiadó. Budapest, 2003. ISBN: 963-463-588-1

Kiss É. 2010: Területi szerkezetváltás a magyar iparban 1989 után. – Dialóg Campus Kiadó, Bp. – Pécs. 223 p., ISBN: 9789639950269

Frisnyák S. 1999: Magyarország történeti földrajza. – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 213 p., ISBN: 9631829103

PFD1501L Magyarország társadalomföldrajza és tanítása 1.

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatót a magyar társadalommal, a nemzetgazdaság természetföldrajzi alapjaival és geopolitikai-közgazdasági feltételrendszerével, a

gazdaság ágazati és térszerkezetével, európai kapcsolódásaival és a világgazdaságban elfoglalt helyével (perspektíváival).

A tantárgy részletes feltárja Magyarország társadalmi-gazdasági fejlődésének természeti és humán erőforrásait, közgazdasági és politikai tényezőit. Elemzi és megvilágítja a gazdasági fejlődés fontosabb korszakait és jellemzőit.

A tantárgy további tartalmi elemei: -
népesség idő- és térbeli változásai, tagozódása, gazdasági aktivitása. - a magyar nemzetgazdaság

szervezete, primer és szekunder szektorai (mezőgazdaság, erdő- és vadgazdálkodás, ipar).
- a tercier szektor jellege, társadalmi szerepe és fejlődési sajátosságai. - a magyar településhálózat,
régiók és térszerkezeti egységek.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli
- vizsgára bocsátás feltétele: A vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.
- vizsgák ütemezése: vizsgaidőszak folyamán

A kollokvium típusa: szóbeli

Szóbeli vizsga anyaga:

- a féléves tematika szerint

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A tárgyból érdemjegy megszerzése egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb három alkalommal kísérelhető meg (vizsga, javító vizsga, ismétlő javítóvizsga).
- Sikertelen vizsgajegy legfeljebb két alkalommal javítható.
- Sikeres érdemjegy javítása egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb egy tárgyból lehetséges. Az így megszerzett jegy végleges, azt be kell jegyezni a Neptun rendszerbe. További sikeres érdemjegy javítására nincs lehetőség.

Perczel Gy.: Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza. ELTE Kiadó. Budapest, 2003. ISBN: 963-463-588-1
Kiss É. 2010: Területi szerkezetváltás a magyar iparban 1989 után. – Dialóg Campus Kiadó, Bp. – Pécs. 223 p., ISBN: 9789639950269
Frisnyák S. 1999: Magyarország történeti földrajza. – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 213 p., ISBN: 9631829103

Pedagógiai szaknyelv - Közoktatás - társadalom. Pedagógiai, szociológiai alapfogalmak (KSZ0001L)

Féléves tematika:

Konzultáció: a konzultáció nyelve magyar és angol

- alapfogalmak (pl. tanulás, nevelés, oktatás)
- elméleti terminusok (pl. behaviorizmus, konstruktivizmus)
- intézményi és jogi kifejezések (pl. köznevelés, kompetencia, tanterv)
- gyakorlati terminusok (pl. formatív értékelés, differenciálás)
- pedagógiai fogalmak (pl. társadalmi mobilitás, inklúzió, esélyegyenlőség)

Követelmény: 4 terület, angol nyelven, röviden

1. A hallgatók önálló munka keretében összeállítanak egy minimum 30 kifejezést tartalmazó szakszó-jegyzéket, amelyben általános (oktatás, nevelés, értékelés stb.) és szakterülethez (pl. földrajz, szociológia, kémia, fizika stb.) kötődő szavak, szakkifejezések egyaránt szerepelhetnek. Írásban vagy szóban
2. Rövid ismertetés a szakjukról, munkájukról – írásban vagy szóban.
3. Rövid ajánlás a városról, vármegyéről – mintha a munkahelyére érkezne egy vendég – írásban vagy szóban.
4. Rövid e-mail megírása munkához kapcsolódó témában, angolul.

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a munkarendtől függetlenül a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben – kiv. a 12.§. 6/b. pontját – a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy Az értékelés módja, ütemezése:

- a hallgató önálló munka keretében összeállított szakszójegyzékének bemutatása írásban vagy szóban
- szóbeli felelet: a hallgató szakjának vagy munkájának ismertetése (a konzultáció időpontjában vagy a vizsgaidőszak folyamán):
- rövid (max. 1 perc) bemutatkozás angol nyelven
- annak ellenőrzése, hogy a hallgató elsajátította a szöszedben szereplő szavak jelentését. Az oktató véletlenszerűen 5 magyar kifejezés angol megfelelőjét és 5 angol kifejezés magyar jelentését kérdezi meg. (a konzultáción vagy a vizsgaidőszak folyamán)

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- Lásd az „értékelés módja, ütemezése” résznél.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A gyakorlati jegyet a hallgató által összeállított szakszójegyzék minősége, valamint annak rövid bemutatása határozza meg.
- A tárgyból érdemjegy megszerzése egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb két alkalommal kísérelhető meg.
- Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

- Gyógypedagógia, szociálpedagógia, óvodapedagógia, kisgyermeknevelés:
https://gygyk.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/osszesített_szavak_20210609.xlsx

- Angol-magyar Gyógypedagógiai és Fogyatékoságtudományi Szöszedet:
<https://szotar.barcsi.elte.hu/>

- Matematika, fizika, kémia és biológia magyar–angol szakszójegyzék: <https://cuhs.co.uk/wp-content/uploads/2011/12/Szakszavak.pdf>
- Magyar-angol geológiai szótár: https://kazmer.web.elte.hu/pubs/Kazmer_2019_Magyar-angol_geologiai_szotar.pdf
- Magyar Pedagógiai Tárgyszójegyzék: <https://opac.opkm.hu/pages/modules/opac/mpt.ph>
- Közszerológiai Online Lexikon: <https://lexikon.uni-nke.hu/>
- Pedagógiai és módszertani szakkifejezések gyakorló pedagógusok számára:
- <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/pedagogiai-s-modszertani-szakkifejezesek.pdf>
- Glossary of curriculum terminology: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000223059>
- The Glossary of Education Reform: <https://www.edglossary.org/>
- Wikiszótár: angol-magyar és magyar-angol szótár
https://hu.wiktionary.org/wiki/Kateg%C3%B3ria:angol-magyar_sz%C3%B3t%C3%A1r
https://hu.wiktionary.org/wiki/Kateg%C3%B3ria:magyar-angol_sz%C3%B3t%C3%A1r
- A Nyíregyházi Egyetem képzéseinek tantervei és tantárgyleírásai (magyar és angol nyelven):
<https://ttajekoztato2025.nye.hu/mintatantervek/tanev-szakkepzesei/1>

Tér és társadalom OFD1129L

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul, amely nappali tagozaton a vizsgaidőszak első napjáig, levelező tagozaton a vizsgaidőszak utolsó napjáig bejegyzésre kerül a NEPTUN rendszerbe. A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontaktóraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Tematika: Az emberi társadalom megjelenése és hatása a természetre, A természet átalakítás történelmi útja, a tér és a társadalom különleges viszonya, A tér történelmi változásának főbb aspektusai, A tér lényege, fajtái, a térbeniség szerepe a társadalom életében, A társadalmi aktivitás térbeni kiterjedésének növekedése, A tér a különböző tudományokban, A terek osztályozása, külső és belső terek, mentális tér, A település és a településhálózat fogalma, Tér felosztás, térségi szintek, térségtípusok, centrumok és perifériák, A régió fogalma, a régiók létrejöttének okai, régióformáló folyamatok

Irodalom: TÉR ÉS TÁRSADALOM FOLYÓIRAT, Kiadó: MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete; ISSN 2062-9923 (online); ISSN 0237-7683 (print)

Urbánus és rurális térségek földrajza (PFD1502L)

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Konzultáció: Az urbanizáció történeti folyamatai és szakaszai, városi térszerkezetek és funkciók, városhálózatok és agglomerációk, a nagyvárosok környezeti problémái és a fenntartható várostervezés lehetőségei, a rurális térségek típusai és átalakulása, a vidék társadalmi és gazdasági kihívásai, a vidékfejlesztés céljai és eszközrendszere, a város és vidék közötti kölcsönhatások, valamint a jövőbeli kihívások és trendek az urbánus és rurális terek kapcsolatában.

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

1 db zárthelyi dolgozat a vizsgaidőszak folyamán.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A tárgyból érdemjegy megszerzése egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb két alkalommal kísérelhető meg.

- Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

Beluszky P. (2004): Magyarország településföldrajza - Általános rész, Kiadó: Ludovika Egyetemi Kiadó Nonprofit Kft., 568 p., ISBN 978 963 9542 0 13

Buday-Sántha A. (2011): Agrár- és vidékpolitika, Kiadó: SALDO Kiadó, Budapest, 377 p., ISBN: 978 963 638 385 5

Kovács T. (2012): Vidékfejlesztési politika, Kiadó: Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 223 p., ISBN 978 963 9950 70 2

Vidékfejlesztés BFD2140L

A kurzus az alábbi témaköröket érinti: a vidék fogalmának értelmezése, rurális térségek; vidékkutatás; a vidékfejlesztés általános kérdései; fenntartható fejlődés; a vidékfejlesztés részletesebb kérdései; a vidékfejlesztés kapcsolata az agrárgazdaság fejlesztésével és a területfejlesztéssel; vidékpolitika;

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: írásbeli

- vizsgára bocsátás feltétele: A vizsgára bocsátásnak nincs előfeltétele.

- vizsgák ütemezése: vizsgaidőszak folyamán

A kollokvium típusa: írásbeli

Szóbeli vizsga anyaga:

- a féléves tematika szerint

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A tárgyból érdemjegy megszerzése egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb három alkalommal kísérelhető meg (vizsga, javító vizsga, ismétlő javítóvizsga).

- Sikertelen vizsgajegy legfeljebb két alkalommal javítható.

- Sikeres érdemjegy javítása egy vizsgaidőszakon belül legfeljebb egy tárgyból lehetséges. Az így megszerzett jegy végleges, azt be kell jegyezni a Neptun rendszerbe. További sikeres érdemjegy javítására nincs lehetőség.

Irodalom: Kovács Teréz (2012): *A vidékfejlesztési politika*. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 223 p. ISBN 978 963 9950 70 2.